

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการพัฒนา ในเขตอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

Public Opinions on the Participation of Local Politicians in Development in Lam Luk Ka District, Pathum Thani Province

พรชาติ โพธิ์สวัสดิ์¹, สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร²

Pornchat Photsawat¹, Suttinan Suwanvijit²

นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ประเทศไทย¹

อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ประเทศไทย²

Corresponding Author's Email: Mooemt008@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นดังกล่าวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในเขตอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ภายใต้กรอบแนวคิดของ Cohen and Uphoff ประชากรคือประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตเทศบาลตำบลลำลูกกา จำนวน 21,919 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 377 คน จากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ปัญหาและตัดสินใจ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการปฏิบัติ และด้านการรับผลประโยชน์ 2) การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

คำสำคัญ ความคิดเห็นของประชาชน การมีส่วนร่วม นักการเมืองท้องถิ่น การพัฒนาในเขตอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

Abstract

This study aimed to: 1) examine the level of public opinion toward the participation of local politicians, and 2) compare such opinions based on personal factors in Lam Luk Ka District, Pathum Thani Province. The research employed a quantitative methodology based

on the conceptual framework of Cohen and Uphoff. The population consisted of 21,919 residents aged 18 years and over living in Lam Luk Ka Subdistrict Municipality. The sample size was 377 respondents, determined using the table of Krejcie and Morgan. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The findings revealed that: 1) Overall, public opinion toward the participation of local politicians was at a high level. When considered by dimension, all four aspects were rated at a high level, ranked from highest to lowest mean as follows: problem analysis and decision-making, monitoring and evaluation, implementation, and benefit-sharing. 2) The comparison based on personal factors indicated that respondents with different gender, age, educational level, occupation, and income had significantly different levels of participation in local development at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Public opinions, Participation, Local politicians, Development in Lam Luk Ka District Pathum Thani Province

บทนำ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะและจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ของตนอย่างชัดเจน โดยการวางแผนพัฒนาเป็นภารกิจสำคัญในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (กรมการปกครอง, 2542) ขณะเดียวกัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้เน้นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งพาตนเอง มีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางพัฒนา และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติหรือถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นได้ (กระทรวงมหาดไทย, 2550)

นอกจากนี้ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดกรอบและประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทาง สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในระยะยาว (ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, 2550) พัฒนาการของการปกครองท้องถิ่นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่ ประวัติศาสตร์การปกครอง ระบอบการเมือง บทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และระดับการศึกษาของประชาชน ซึ่งล้วนมีผลต่อความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2546) ในบริบทของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง นักการเมืองท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ดังนั้น การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ จึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานีจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ขอบเขตการศึกษา

ด้านเนื้อหา การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ (Cohen & Uphoff, 1980) ด้านการดำเนินงาน (United Nations, 1981) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Cohen & Uphoff, 1980) และ ด้านการประเมินผล (United Nations, 1981)

ด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 21,919 คน (เทศบาลตำบลลำลูกกา , 2554)

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (1980) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานีได้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

- ปัจจัยส่วนบุคคล**
1. เพศ
 2. อายุ
 3. ระดับการศึกษา
 4. อาชีพ
 5. รายได้

ตัวแปรตาม

- ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี**
1. ด้านการตัดสินใจ
 2. ด้านการดำเนินงาน
 3. ด้านการรับผลประโยชน์
 4. ด้านการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัย อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 21,919 คน (เทศบาลตำบลลำลูกกา, 2554) และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 377 คนโดยขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเทียบสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยครอบคลุมตามโครงสร้างของทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสารที่มีอยู่แล้ว พร้อมทั้งได้ทำการปรับปรุงคำถามให้มี ความเหมาะสมกับสภาพของประชาชน โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะบุคคลของประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นอัตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการมีส่วนร่วม ลักษณะคำถามในตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ

ระดับการมีส่วนร่วม	ค่าคะแนนเชิงบวก	ค่าคะแนนเชิงลบ
ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	5	1
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	4	2
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	3	3
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	2	4
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	1	5

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา จะใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์แต่ละระดับ จะมีคะแนนอันตรภาคชั้น (class interval) เพื่อแปลระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี การศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินผลแต่ละระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ตำราวิชาการ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคำถาม
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการ
3. สร้างแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาเนื้อหาคำถาม จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ทั้งทางด้านการใช้ภาษา ความถูกต้องของภาษา และครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด
5. การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (try out) กับประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีคุณสมบัติเบื้องต้น คือ เป็นประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียง และไม่มีโอกาสถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's reliability coefficient alpha) (Cronbach, L. J. 1951). โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.85
6. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการศึกษาต่อไป

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร ที่อยู่อาศัยในเทศบาลตำบลบางพลับ อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 377 ชุด
2. จัดเก็บรวบรวม ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนของแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวนทั้งสิ้น 377 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้ค่า ร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ โดยใช้ค่า t-test
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้ค่า F- test เมื่อพบความแตกต่างจะใช้วิธีการทดสอบหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ scheffe's สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการดำเนินงาน และด้านการรับผลประโยชน์ 1) **ด้านการตัดสินใจ** อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่การร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา รองลงมาคือการเสนอโครงการ/กิจกรรม และการอภิปรายประเด็นปัญหา ส่วนการร่วมจัดระเบียบสังคมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) **ด้านการดำเนินงาน** อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดทำ ทบทวน หรือแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาคือการตรวจสอบแผนดำเนินงาน และการเป็นคณะกรรมการสนับสนุน ส่วนการแก้ไขปัญหาและเขียนโครงการแบบมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) **ด้านการรับผลประโยชน์** อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยการได้รับบริการสาธารณะ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา และการจัดการขยะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการใช้บริการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการได้รับความรู้ด้านพัฒนา ส่วนการได้รับสิ่งของอุปโภคบริโภคหรือเบี้ยยังชีพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4) **ด้านการประเมินผล** อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยการได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนเพื่อติดตามและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การประเมินก่อนดำเนินโครงการและการตรวจสอบรายงานผล ส่วนการประเมินหลังดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยสรุป ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกด้านในระดับมาก โดยเด่นชัดด้านการตัดสินใจและการวางแผนพัฒนา ขณะที่ด้านการรับผลประโยชน์และการประเมินผลหลังดำเนินงานมีระดับต่ำกว่าเล็กน้อย แต่ยังอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า **ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน** มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน **ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน** มีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยรวม **ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน** มีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน **ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน** มีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน **ประชาชนที่มีรายได้**

ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยสรุป ปัจจัยด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และ รายได้ ล้วนส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนา เทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจ ด้านการติดตามและ ประเมินผล ด้านการดำเนินงาน และด้านการรับผลประโยชน์ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิณณทัต บนขุนทด และคณะ (2562) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักรการเมืองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมจัดลำดับปัญหา เสนอโครงการ และแสดงความคิดเห็นต่อความต้องการของท้องถิ่น ด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สะท้อนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการร่วม เป็นคณะกรรมการพัฒนา ด้านการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนได้รับบริการ สาธารณะพื้นฐานและสวัสดิการต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนมี ส่วนร่วมติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการทั้งก่อนและหลังดำเนินงาน โดยสรุป ผลการศึกษา ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกมิติอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาของ เทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและ รายได้ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาท้องถิ่นได้ดังนี้ 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมเชิงกระบวนการที่เด่นชัดในมิติการตัดสินใจการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในเทศบาลตำบลลำลูกกาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ปัญหาและ การตัดสินใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่า “การเปิดพื้นที่ให้ประชาชนร่วมกำหนดลำดับความสำคัญ ของปัญหาและเสนอแนวทางการพัฒนา” เป็นกลไกหลักที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ความรู้นี้ ชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งควรเริ่มต้นจากขั้นตอนการกำหนดประเด็นและการตัดสินใจเชิงนโยบาย 2) การมีส่วนร่วมแบบครบวงจร (Participatory Cycle Model) ผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ ขั้นตอนการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล แม้ระดับจะแตกต่างกันเล็กน้อย แสดงให้เห็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนของวงจรนโยบายท้องถิ่น จึงสามารถสรุปเป็นองค์ ความรู้ได้ว่า การพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพควรออกแบบกระบวนการมีส่วนร่วมให้เชื่อมโยงต่อเนื่องทั้ง 4 มิติ 3) ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นตัวกำหนดระดับการมีส่วนร่วม การที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นไม่ได้เกิดขึ้นอย่างเป็นกลาง แต่ได้รับอิทธิพลจากทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชน ดังนั้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมควรคำนึงถึงความแตกต่างเชิงโครงสร้างของประชากรในพื้นที่ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างการรับบริการสาธารณะกับการมีส่วนร่วม แม้ด้านการรับผลประโยชน์จะมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น แต่ยังอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การได้รับบริการสาธารณะที่เป็นรูปธรรม เช่น โครงสร้างพื้นฐานและสวัสดิการ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น องค์ความรู้ที่ชื่อว่า “ประสิทธิผลของบริการสาธารณะ” เป็นปัจจัยเสริมสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือของประชาชน 5) การมีส่วนร่วมเชิงสถาบันในระดับท้องถิ่นการที่ประชาชนมีบทบาทในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น สะท้อนพัฒนาการของการมีส่วนร่วมจากระดับการรับรู้ไปสู่ระดับการกำกับตรวจสอบ (accountability participation) องค์ความรู้ใหม่นี้เสนอว่า โครงสร้างสถาบันท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทอย่างเป็นทางการ จะช่วยยกระดับคุณภาพธรรมาภิบาลในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มีข้อเสนอแนะดังนี้ **ด้านการตัดสินใจ**ประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดระเบียบสังคมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร จัดอบรมให้ความรู้ และสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของและความร่วมมือของทุกฝ่าย **ด้านการดำเนินงาน**การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและเขียนโครงการแบบมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมตัดสินใจตั้งแต่การระบุปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนงบประมาณ จนถึงติดตาม ประเมินผล โดยใช้เครื่องมือ เช่น การประชุมประชาคมหรือการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้โครงการสอดคล้องกับความต้องการจริงและยั่งยืน **ด้านการรับผลประโยชน์** การได้รับสิ่งของอุปโภคบริโภค และเบี้ยยังชีพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลืออย่างทั่วถึง แก้ปัญหาการตกหล่นของสิทธิ และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ **ด้านการประเมินผล** การมีส่วนร่วมประเมินผลหลังดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรพัฒนาระบบติดตามผลอย่างต่อเนื่อง กำหนดเป้าหมายชัดเจน ใช้ระบบออนไลน์หรือซอฟต์แวร์สนับสนุน พร้อมทั้งอบรมผู้เกี่ยวข้องและสื่อสารผลการประเมินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การประเมินสะท้อนข้อเท็จจริงและนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาได้อย่างทันท่วงที

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่อง ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. ควรมีการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดโครงการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2541). กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- กระทรวงมหาดไทย. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2549). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ปิ่นนัทธ์ บณขุนทด, ริริร์ พิมมานุรักษ์, ธนัชพร หาได้, และสันติ คู่กระสังข์. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิชาการด้านสังคมศาสตร์, 12(2), 45–60.
- เทศบาลตำบลลำลูกกา, (2554). ประชากรในเทศบาลตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี : <https://lamlukka.go.th/public/list/data/index/menu/1168> สืบค้น 25 กุมภาพันธ์ 2569
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย. (2550). ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity*. *World Development*, 8(3), 213–235.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- United Nations. (1981). *Popular participation as a strategy for promoting community-level action and national development*. United Nations.